

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Atodlen yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, ATODLEN 14. (See end of Document for details)*

PROSPECTIVE

ATODLEN 14

(a gyflwynir gan adran 211(2))

DARPARIAETHAU TROSIANNOL A DARPARIAETHAU ARBED

RHAN 1

DARPARIAETHAU CYFFREDINOL

Cyfeiriadau statudol a chyfeiriadau eraill at y Ddeddf hon

- (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys i unrhyw gyfeiriad (penodol neu ymhlyg) yn y Ddeddf hon neu mewn unrhyw ddeddfiad arall, neu mewn unrhyw offeryn arall neu unrhyw ddogfen arall—
  - at ddarpariaeth yn y Ddeddf hon, neu
  - at unrhyw beth a wneir neu sydd i'w wneud o dan ddarpariaeth yn y Ddeddf hon neu at ddibenion darpariaeth o'r fath.
- (2) Mewn perthynas ag unrhyw adeg pan oedd darpariaeth gyfatebol mewn deddfiad a ddiddymwyd (neu mewn unrhyw ddeddfiad cynharach) yn cael effaith, mae'r cyfeiriad i'w ddarllen fel pe bai'n cynnwys cyfeiriad—
  - at y ddarpariaeth gyfatebol fel yr oedd yn cael effaith ar yr adeg honno, neu
  - at bethau a wnaed neu a oedd i'w gwneud o dan y ddarpariaeth honno neu at ddibenion y ddarpariaeth honno fel yr oedd yn cael effaith ar yr adeg honno.

Gwybodaeth Cychwyn

I1 Atod. 14 para. 1 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Dogfennau sy'n cyfeirio at ddeddfiadau a ddiddymwyd

- (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys i unrhyw gyfeiriad at ddeddfiad a ddiddymwyd sydd wedi ei gynnwys mewn dogfen a wneir, a gyflwynir neu a ddyroddir ar ôl i'r deddfiad hwnnw gael ei ddiddymu.
- (2) Oni bai bod y cyd-destun yn mynnu fel arall, mae'r cyfeiriad i'w ddarllen (yn ôl y cyd-destun) fel pe bai'n cyfeirio neu'n cynnwys cyfeiriad at y ddarpariaeth gyfatebol yn y Ddeddf hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 Atod. 14 para. 2 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Atodlen yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, ATODLEN 14. (See end of Document for details)*

Perthynas â Deddf Deddfwriaeth (Cymru) 2019

- 3 Mae'r Atodlen hon yn gymwys yn ychwanegol at adrannau 34 a 35 o [Ddeddf Deddfwriaeth \(Cymru\) 2019 \(dccc 4\)](#) (arbedion cyffredinol ac effaith ailddeddfu) ac nid yw'n cyfyngu ar weithrediad yr adrannau hynny mewn cysylltiad â diddymu, dirymu neu ailddeddfu unrhyw ddeddfiad gan y Ddeddf hon.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 Atod. 14 para. 3 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Dehongli

- 4 Yn y Rhan hon o'r Atodlen hon—
- mae cyfeiriadau at ddarpariaeth yn y Ddeddf hon yn cynnwys darpariaeth sydd wedi ei mewnosod mewn unrhyw ddeddfiad arall gan y Ddeddf hon;
  - ystyr "deddfiad a ddiddymwyd" yw unrhyw ddeddfiad sydd wedi ei ddiddymu gan y Ddeddf hon;
  - mae cyfeiriadau at ddiddymu deddfiad yn cynnwys eithrio ei gymhwysiad neu ei effaith neu gyfyngu ar ei gymhwysiad neu ei effaith (pa un ai o ran Cymru neu fel arall).

Gwybodaeth Cychwyn

I4 Atod. 14 para. 4 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

RHAN 2

GWARCHEIDIAETH HENEBION

Gorchymynion gwarcheidiaeth a wnaed o dan Ddeddf 1953

- 5 (1) Pan fo Gweinidogion Cymru, yn union cyn i Ran 2 o'r Ddeddf hon ddod i rym, yn warcheidwaid heneb yn rhinwedd gorchymyn gwarcheidiaeth—
- a wnaed, neu a gaiff ei drin fel pe bai wedi ei wneud, o dan adran 12(5) o [Ddeddf Adeiladau Hanesyddol a Henebion Hynafol 1953 \(p. 49\)](#), a
  - a barheir mewn grym gan baragraff 2(1) o Atodlen 3 i [Ddeddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979 \(p. 46\)](#),
- mae'r gorchymyn yn parhau mewn grym er gwaethaf y ffaith bod y Rhan honno wedi dod i rym.
- (2) Mae'r Rhan honno yn gymwys tra bo'r gorchymyn gwarcheidiaeth mewn grym fel pe bai Gweinidogion Cymru wedi cael eu penodi yn warcheidwaid yr heneb drwy weithred o dan adran 45 o'r Ddeddf hon—
- nad yw'n cynnwys unrhyw gyfyngiad nad yw wedi ei gynnwys yn y gorchymyn, a
  - a gyflawnwyd gan yr holl bersonau a oedd, ar yr adeg pan wnaed y gorchymyn, yn gallu drwy weithred benodi Gweinidogion Cymru yn warcheidwaid yr heneb.

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Atodlen yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, ATODLEN 14. (See end of Document for details)*

(3) Caiff Gweinidogion Cymru ddirymu gorchymyn gwarcheidiaeth y mae'r paragraff hwn yn gymwys iddo.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 Atod. 14 para. 5 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Rheolaethu a rheoli heneb pan fo gwarcheidiaeth yn rhagddyddio Deddf 1979

- 6 (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan—
- cymerwyd heneb i warcheidiaeth cyn 9 Hydref 1981 (y dyddiad y daeth Rhan 1 o Ddeddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979 i rym), a
  - yn union cyn i Ran 2 o'r Ddeddf hon ddod i rym, bo'r heneb o dan warcheidiaeth Gweinidogion Cymru neu awdurdod lleol.
- (2) Nid yw adran 47(2) (rheolaethu a rheoli'n llawn) yn gymwys i'r heneb oni bai—
- bod y weithred a oedd yn sefydlu gwarcheidiaeth yn darparu ar gyfer rheolaethu a rheoli'r heneb gan y gwarcheidwaid, neu
  - bod y personau y mae gweithrediad y weithred warcheidiaeth, am y tro, yn cael effaith uniongyrchol arnynt wedi cydsynio i'r gwarcheidwaid reolaethu a rheoli'r heneb.

Gwybodaeth Cychwyn

I6 Atod. 14 para. 6 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Mynediad y cyhoedd i heneb pan fo gwarcheidiaeth yn rhagddyddio Deddf 1913

- 7 (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan—
- cymerwyd heneb i warcheidiaeth cyn 15 Awst 1913 (y dyddiad y daeth [Deddf Cydgrynhoi a Diwygio Henebion Hynafol 1913 \(p. 32\)](#) i rym), a
  - yn union cyn i Ran 2 o'r Ddeddf hon ddod i rym, bo'r heneb o dan warcheidiaeth Gweinidogion Cymru neu awdurdod lleol.
- (2) Nid yw adran 55(1) (dyletswydd i sicrhau mynediad y cyhoedd) yn gymwys i'r heneb oni bai—
- bod y weithred a oedd yn sefydlu gwarcheidiaeth yn darparu ar gyfer mynediad y cyhoedd i'r heneb, neu
  - bod y personau y mae gweithrediad y weithred warcheidiaeth, am y tro, yn cael effaith uniongyrchol arnynt wedi cydsynio i'r cyhoedd gael mynediad i'r heneb.

Gwybodaeth Cychwyn

I7 Atod. 14 para. 7 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

*Statws Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Atodlen yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar
gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, ATODLEN 14. (See end of Document for details)*

Dehongli

- 8 At ddibenion paragraffau 6 a 7, mae gweithrediad gweithred warcheidiaeth sy'n ymwneud â heneb yn cael effaith uniongyrchol ar berson os yw'r person wedi ei rwymo gan y weithred honno a bod yr heneb yn ei feddiant neu yn ei feddiannaeth.

Gwybodaeth Cychwyn

I8 Atod. 14 para. 8 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

RHAN 3

AMRYWIOL

Y drosedd o dorri hysbysiad stop dros dro mewn perthynas â heneb gofrestredig

- 9 Nid yw adran 33(4)(b) yn gymwys mewn perthynas ag achos ar gyfer trosedd sy'n ymwneud â hysbysiad stop dros dro a ddyroddwyd cyn i adran 33 ddod i rym.

Gwybodaeth Cychwyn

I9 Atod. 14 para. 9 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Cyflwyno hysbysiad gorfodi a'r hysbysiad yn cymryd effaith mewn perthynas â heneb gofrestredig

- 10 Nid yw adran 36(5)(a) yn gymwys mewn perthynas â chyflwyno hysbysiad gorfodi a ddyroddwyd cyn i adran 36 ddod i rym.

Gwybodaeth Cychwyn

I10 Atod. 14 para. 10 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Hysbysiad prynu a gyflwynir i gyngor mewn perthynas ag adeilad mewn Parc Cenedlaethol

- 11 (1) Mae is-baragraff (2) yn gymwys mewn perthynas â hysbysiad prynu sydd wedi ei gyflwyno i gyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yng Nghymru mewn perthynas ag adeilad mewn Parc Cenedlaethol cyn i adran 109 ddod i rym.
- (2) Mae'r darpariaethau a ganlyn i'w darllen fel pe bai cyfeiriadau at awdurdod cynllunio yn gyfeiriadau at y cyngor—
- adran 183(7)(c);
  - adran 186(3) a (7);
  - Atodlen 9.

Gwybodaeth Cychwyn

I11 Atod. 14 para. 11 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 212\(2\)](#)

Statws

Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) Atodlen yn cynnwys darpariaethau sy'n rhagolygol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, ATODLEN 14.